

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien yleisestä ennakkoäänestyspaikasta päättäminen

khall 09.12.2024 § 151
249/00.00.00/2024

Valmistelija

Vs. hallintojohtaja

Vaalilain (714/1998) 143 a §:n ja 144 §:n mukaisesti sunnuntaina 13.4.2025 toimitetaan samanaikaisesti aluevaalit ja kuntavaalit eli alue- ja kuntavaalit. Ennakkoäänestys kotimaassa on ajalla 2.–8.4.2025. Ennakkoäänestyspaikat ovat samat alue- ja kuntavaaleissa.

Alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestyspaikkojen tiedot on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) viimeistään perjantaihin 24.1.2025 klo 12.00 mennessä.

Perustuslain 14 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen.

Oikeusministeriö suosittelee, että ennakkoäänestyspaikan on sovittava tarkoitukseensa tilojen, sijainnin ja järjestyksenpidon kannalta. Tilojen on oltava riittävän suuret, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti, turvaten äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha (vaalilain 56 § 2 mom.). Tilojen tulee olla mitoitettu ja järjestetty siten, että ruuhkia ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Tärkeä näkökulma on myös turvallisuus – äänestäjien tulee voida äänestää turvallisesti ja vaalitoimitsijoiden hoitaa tehtävänsä turvallisesti. Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että poistumistiet pidetään esteettöminä paloturvallisuuden kannalta.

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on.

Aikaisemmissa vaaleissa ennakkoäänestyspaikkana on toiminut kunnantalon ala-aula. Edellisissä vaaleissa ennakkoäänestyspaikka on ollut avoinna arkipäivisin klo 9.00-17.00 sekä lauantaina ja sunnuntaina klo 10.00-14.00.

Oheismateriaalina vaikutusten ennakkoarvioinnin lomake.

Vaikutusten arviointi

Oheismateriaalina

Esittelijä	Kunnanjohtaja Mikko Kärnä
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien yleiseksi ennakkoäänestyspaikaksi kunnantalon ala-aulan. Ennakkoäänestyspaikka on avoinna arkipäivisin klo 9.00-17.00 sekä lauantaina ja sunnuntaina klo 10.00-14.00.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.